

**АКЦИОНИ РАЗВОЈНИ ПЛАН
ЗА ШКОЛСКУ 2024/2025. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ.....	3
Кључна област квалитета - НАСТАВА И УЧЕЊЕ.....	3
2. ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ:.....	9
Стручно усавршавање наставника, директора, стручних сарадника и секретара.....	9
3. ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ:.....	11
Унапређивање дигитализације и дигиталних компетенција	11
I област самовредновања квалитета рада установе - Програмирање, планирање и извештавање.....	14
III област – Образовна постигнућа ученика.....	15
IV област - Подршка ученицима.....	16
V област - ЕТОС.....	17
VI област - Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима....	18
МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ПОСЕБНИХ ОБЛАСТИ ПРЕДВИЂЕНИХ РАЗВОЈНИМ ПЛАНОМ ШКОЛЕ.....	19
Смернице за унапређивање мера образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика на матурском и завршном испиту:.....	19
Смернице за унапређивање сарадње са послодавцима у сектору коме припадају образовни профили средње стручне школе:.....	19
Смернице за унапређење дуалног образовања у оквиру школе:.....	19
Смернице за унапређивање мера остваривање сарадње са школама и социјалним партнерима и унапређења дуалног образовања:	20
Смернице за унапређивање образовања и васпитања за ученике којима је потребна додатна подршка:	20
Смернице за унапређивање рада са ученицима са изузетним, односно посебним способностима и талентованим ученицима:.....	20
Смернице за унапређивање мера за превенцију и заштиту од дискриминације насиља, злостављања и занемаривања:.....	21
Смернице за унапређивање мера за превенцију дискриминације:	22
Смернице за унапређивање мера за превенцију других облика ризичног понашања:	22
Смернице за унапређивање мера за превенцију осипања ученика:	22
Смернице за унапређивање увођења иновативних метода наставе и достизања циљева образовања и васпитања које превазилазе садржај појединих наставних предмета:	23
Смернице за унапређивање плана припреме за испите којима се завршава средње образовање:.....	24
Смернице за унапређивање мера за напредовање и стицање звања наставника, директора и стручних сарадника:	24
Смернице за унапређивање укључености родитеља у рад школе:.....	24
Смернице за унапређивање васпитног рада, појачаног васпитног рада са ученицима и рада са новопридошлим ученицима и наставницима:.....	25
Смернице за унапређивање мера остваривање сарадње са школама и социјалним партнерима:	25

Мерила за праћење остваривања Развојног плана.....26

У школској 2024/2025. години примарни фокус акционог развојног планирања је рад на унапређивању три области: **1. Наставе и учења - у оквиру области самовредновања квалитета рада установе**, као и области: **2. Стручно усавршавање** и **3. Унапређивање дигитализације и дигиталних компетенција** запослених. Све наведено посебно је значајно с обзиром на организацију наставног процеса по хибридном моделу, као и реализације образовно-васпитног процеса на три локације услед реконструкције школске зграде. На циљевима и активностима наведених области предвиђено је да свој допринос пруже сви запослени у оквиру својих надлежности како би се постигли најбољи ефекти и унапредили процеси.

Поред тога, пратиће се смернице за унапређење и у оквиру свих других области. Сви планови и смернице дефинисани су на основу Развојног плана школе, Извештаја о остварености Акционог развојног плана за 2023/2024. годину, Извештаја о самовредновању квалитета рада установе, Годишњег извештаја рада школе, као и целокупне школске документације.

Поред датих конкретних акционих планова и смерница за наведене три приоритетне области, за све остале области потребно је руководити се датим смерницама у оквиру актуелног Развојног плана школе.

1. ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ

Кључна област квалитета - НАСТАВА И УЧЕЊЕ

Специфичност школске 2024/2025. године је организација наставног процеса по хибридном моделу, као и реализација образовно-васпитног процеса на три локације услед реконструкције школске зграде. У складу са тим, потребно је посебну пажњу посветити области Наставе и учења у циљу одржавања и унапређивања квалитета рада. Сва релевантна тела школе (стручна већа, активи/тимови, наставници, стручна служба, Педагошки колегијум и др.) потребно је да интегришу наведене активности у своје годишње и оперативне планове рада.

Екстерно вредновање:

Последња екстерна евалуација за област Наставе и учење истиче потребу за коришћењем метода наставе које су ефикасније за остваривање планираних циљева, подучавање ученика техникама учења на часу, самосталном постављању циљева, процењивању сопственог напретка, као и повезивању садржаја из различитих области. Наставници прилагођавају темпо рада појединачним карактеристикама ученика. Захтеви су у складу са потребама ученика, али је потребно додатно радити на прилагођавању задатака и наставних материјала. Формативно праћење ученика унапређено је стручним семинарима и обукама наставника, са потребом даљег рада на пружању потпуније повратне информације ученицима и нагласком

на томе како да унапреде своје учење. Разноврсност поступака за мотивисање ученика потребно је додатно унапредити.

Кључне снаге и слабости

Кључне снаге

- Разноврсност образовних профила у области трговине (трговац, трговински техничар, аранжер у трговини, комерцијалиста)
- Организација практичне наставе (могућност ученика да стичу стандарде квалификације у реалном радном окружењу)
- Ученици имају могућност да развијају практичне вештине унутар установе (кабинетска настава)
- Ученици су упознати са критеријумима и начинима оцењивања
- Инсистирање на међусобном уважавању и поштовању правила понашања
- Пружање могућности ученицима да изнесу своје мишљење
- Нагласак на повезивању праксе, свакодневног живота и практичне наставе са знањима и градивом које се обрађује на часовима

Кључне слабости

- Заступљеност иновативних метода у настави и учењу
- Подучавање ученика критичком процењивању сопственог напретка и напретка вршњака, ради развијања вештина метакогнитивног учења
- Подучавање ученика самосталном постављању краткорочних и дугорочних циљева у учењу
- Пружање могућности ученицима да одаберу материјале и начине на које ће се реализовати наставне теме
- Заступљеност разноврсних наставних средстава
- Виши ниво прилагођавања наставе индивидуалним карактеристикама ученика

Акциони план

Приоритетна област		Настава и учење				
Циљеви						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Неговање вештина метакогнитивног учења код ученика 2. Примењивање разноврсних наставних средстава и иновативних метода наставе 3. Веће учешће ученика у процесу планирања наставе и избора наставних материјала 4. Унапређивање индивидуализације наставе 						
Исходи						
<ol style="list-style-type: none"> 1. 2.1. Наставник ефикасно управља процесом учења на часу Разноврсна употреба наставних средстава и иновативних метода наставе. 2. 2.5. Сваки ученик има прилику да буде успешан. Ученици учествују у одабиру материјала и начина на које ће се реализовати наставне теме. 3. 2.4. Поступци вредновања су у функцији даљег учења Ученик критички процењује сопствени напредак у учењу и поставља краткоричне и дугорочне циљеве учења. 						
1. Циљ - Неговање вештина метакогнитивног учења код ученика						
Активности	Задаци	Исходи	Носиоци	Временски оквир	Доказ	Евалуација

<p>Подучавање ученика ефикасним методама учења</p>	<p>1.Обучавање ученика ефикасном управљању времена током учења 2.Повезивање нових имформација са постојећим знањима 3.Постављање питања о градиву 4.Технике визуализације. 5.Мапе ума. 6.Распоредивање градива. 7.Сажимање (сумирање градива).</p>	<p>Ученик ће бити у стању да примењује адекватне методе учења</p>	<p>Наставник Ученик Стручна већа ППП служба Релевантн и тимови</p>	<p>Током целе школске године</p>	<p>Годишњи и оперативни план, Припрема за час, Извештаји о педагошко-инструктивном раду Извештаји о угледним и огледним часовима Извештај о посети часова колега Извештаји Стручних већа и тимова</p>	<p>Протокол посматрања часа Анкете ученика и наставника Извештаји ПИР-а Извештаји Тима за обезбеђивање квалитета рада и Актива за развојно планирање</p>
<p>Подучавање ученика критичком процењивању сопственог напретка и напретка вршњака</p>	<p>1.Иницијално испитивање за све наставне предмете 2.Постављање јасних критеријума вредновања постигнућа ученика 3.Подучавање ученика да самостално постављају критеријуме успешности 4.Подучавање ученика да процењују себе спрам постављених или унапред датих критеријума успешности. 5.Подучавање ученика да процењују напредак својих вршњака на основу самостално креираних или датих критеријума успешности. 6. Саветодавни и инструктивни рад ППП службе 7. Семинари о метакогнитивном учењу.</p>	<p>Ученик самостално поставља критеријуме успешности Ученик процењује сопствен успешност Ученик процењује успешност других ученика</p>	<p>Наставник Ученик Стручна већа ППП служба Релевантн и тимови</p>	<p>Током периода реализације целокупног Развојног плана</p>	<p>Извештај о стручном усавршавању Извештаји Стручних већа и тимова Извештај о раду наставника Извештај о раду ППП службе Педагошка документација наставника, Припрема за час Извештај о ПИР-у</p>	<p>Анкете самовредновања Чек листе наведених извештаја</p>
<p>Подучавање ученика самосталном постављању краткорочних и дугорочних циљева у учењу</p>	<p>1.Иницијално испитивање за све наставне предмете 2.Подстицање ученика да поставе циљеве свог учења</p>	<p>Ученик поставља и вреднује циљеве свог учења.</p>	<p>Наставник Ученик Стручна већа ППП служба Релевантн и тимови</p>	<p>Током периода реализације целокупног Развојног</p>	<p>Извештај о стручном усавршавању Извештај о раду наставника</p>	<p>Анекте самовредновања Чек листе наведених извештаја</p>

	3.Подстицање ученика да дугорочне циљеве разложи на краткорочне 4.Подстицање ученика да прате и вреднују реализацију краткорочних циљева 5.Евалуација остварености постављених дугорочних циљева од стране ученика			ог плана	Извештај о раду ПП службе Педагошка документација наставника, Припрема за час Извештај о ПИР-у Извештаји Стручних већа и тимова	
--	--	--	--	----------	---	--

Циљ
2. Примењивање разноврсних наставних средстава и иновативних метода наставе

Активности	Задаци	Исходи	Носиоци	Временски оквир	Доказ	Евалуација
Испитивање потреба ученика и наставника за средствима наставе које би унапредила квалитет наставе	1.Анкетирање ученика 2.Анкетирање наставника	Примена разноврсних средстава у настави	ПП служба Наставник Ученик	Током трајања имплементације Развојног плана	Анкете	Анализа анкета
Увођење и примена средстава наставе добијених испитивањем потреба наставника и ученика	1.Набавка и употреба различитих наставних средстава	Унапређивање квалитета наставе	Директор Помоћник и директора Наставници	Током трајања реализације Развојног плана	Набављена средства	Анкете самовредновања
Примена иновативних метода наставе	1. Испитивање потреба наставника за стручним усавршавањем у погледу иновативних метода наставе 2. Организовање стручног усавршавања на основу испитаних потреба наставника 3. Оснаживање/обучавање наставника за примену пројектне и интегративне наставе 4. Примена ИКТ алата у настави	Унапређивање квалитета наставе Повећавање интересовања ученика за наставу, Смањивање апсентизма.	ПП служба Стручна већа Наставници, Управа школе	Током трајања реализације Развојног плана	Извештај Тима за сручно усавршавање Извештај о раду ПП службе Извештај о ПИР-у Припрема за час Планови наставника Извештај о раду наставника	Анкете самовредновања Извештај о самовредновању

Циљ
3. Веће учешће ученика у процесу планирања наставе и избора наставних материјала

Активности	Задаци	Исходи	Носиоци	Временски оквир	Доказ	Евалуација
Укључивање ученика у одлучивање о томе како ће се одређене наставне теме обработити	1. Пре обраде наставне теме, предметни наставник нуди ученицима могућност да одаберу на који начин ће се тема реализовати	Ученици учествују одлучивању о начину реализације наставних тема	Наставник Ученик ПП служба Стручна већа	Током целе школске године	Педагошка документација наставника Извештај о педагошко-инструктивном раду Припрема за час Оперативни план Портфолио наставника	Извештај о ПИР-у Анкете самовредновања
Укључивање ученика у избор материјала који се примењују у настави	1. Ученици предлажу различите материјале и изворе за примену у одређеној наставној теми 2. Ученици одабирају материјале који ће се примењивати на основу понуде наставника	Ученици бирају наставне материјале	Наставници Ученици Стручна већа	Током целе школске године	Извештај ПИР-а Оперативни план Припрема за час	Анкете самовредновања

Циљ
4. Унапређивање индивидуализације наставе

Активности	Задаци	Исходи	Носиоци	Временски оквир	Доказ	Евалуација
Прилагођавање начина рада индивидуалним карактеристикама ученика	1. Прилагођавање задатака и материјала 2. Прилагођавање времена и динамике рада 3. Организовање стручног усавршавања наставника у погледу побољшавања индивидуализације рада са ученицима.	Ученици су задовољни пажњом коју им наставници посвећују Ученици успевају да заврше планиране задатке у складу са својим индивидуалним потребама Ученици остварују боља постигнућа	Наставници и Тим за ИО Тим за стручно усавршавање ПП служба	Током целе школске године	Педагошка свеска Припреме наставника Оперативни план рада	Анкете самовредновања Извештај ПИР-а

Препоруке за даљи рад:

На основу педагошке документације и процене степена остварености потребно је:

- Подучавати ученика како да самостално постављају циљеве у свом учењу.
- Подучавати ученике како да процењују напредак и квалитет у свом раду и учењу, као и напредак код својих вршњака.
- Уврстити у свакодневну наставу употребу што већег броја метода и техника рада и учења. Наведено реализовати кроз интензивнији саветодавни рад стручне службе са наставницима и радионице на тему учења и памћења.
- Планирати и неговати методе интегративне и пројектне наставе.
- Редовно тражити процену рада наставника од стране ученика и на основу анализе процене ученика планирати унапређивање рада наставника, што ће бити експлицитно у плану стручног усавршавања наставника.
- Индивидуализацију остваривати, поред прилагођавања захтева, и кроз прилагођавање материјала, начина рада и програма наставе.
- Наставити саветодавни и инструктивни рад са наставницима у вези са индивидуализацијом наставе, која се не односи само на додатну подршку ученицима са тешкоћама у учењу, већ на све ученике.
- У међусобним посетама часова наставника инсистирати на доследном коришћењу Протокола за посматрање часа и његовој тимској анализи.
- Израдити електронску верзију Протокола за посматрање часа и допунити са чек-листом потребних елемената на основу текућег Акционог развојног плана.

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодњег Акционог развојног плана):

1. Настава и учење

Наставници:

- Понудити ученицима да предложе или одаберу материјале који ће се користити у настави и то евидентирати кроз планове и припреме за наставу.
- Понудити ученицима да одаберу на који начин ће се реализовати и обрадити одређене наставне теме и то евидентирати кроз планове и припреме за наставу.
- Користити у већој мери информационо-комуникационе технологије (ИКТ алате) у настави (пројекторе, платформу за рад са ученицима, рачунарске учионице, итд).

Стручна већа

- Експлицитно навођење у припремама и плановима наставника која знања са обука се примењују током датог часа.

Стручна служба:

- Учествовање у организовању обука за примену пројектне и интегративне наставе.

2. ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ:

Стручно усавршавање наставника, директора, стручних сарадника и секретара

Циљеви:

- Унапређивање квалитета образовања и васпитања кроз континуирани развој стручних компетенција наставника, директора, стручних сарадника и секретара
- Унапређивање квалитета наставе и подршке коју школа обезбеђује ученицима

Акциони план:

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	КРИТЕРИЈУМ УСПЕХА	НАЧИНИ ПРАЋЕЊА	ВРЕМЕ ЕВАЛУАЦИЈЕ	ОДГОВОРНА ОСОБА ЗА ЕВАЛУАЦИЈУ
Испитивање нивоа компетенција и потреба за стручним усавршавањем за сваког наставника	Наставници, Тим за стручно усавршавање	Крај школске године	Добијене процене компетенција добијених инструментима са ЗУОВ-а и ЗВКОВ-а; спроведена ученичка евалуација квалитета рада наставника; самоевалуација квалитета рада наставника на основу остварености исхода часова	Портфолио наставника, извештај о раду наставника, ПИР	Крај првог и другог полугодишта	Тим за стручно усавршавање
Израда плана стручног усавршавања за сваког наставника и праћење на седницама стручних већа	Наставници, стручна већа	Август Током школске године	План стручног усавршавања за сваког наставника за текућу школску годину видљиво заснован на релевантним подацима	Извештаји стручних већа, записници са састанака стручних већа, планови стручног усавршавања наставника	Крај првог и другог полугодишта	Тим за стручно усавршавање
Доследнија употреба резултата самовредновања, стручно-педагошког наздора, спољашњег вредновања рада, као и других релевантних података у годишњем планирању стручног усавршавања	Наставници, стручна већа, Тим за стручно усавршавање, Управа школе	Почетак школске године	Планови стручног усавршавања на свим нивоима експлицитно засновани на свим релевантним подацима	Извештаји и записници са седница стручних већа, Педагошког колегијума, Тима за стручно усавршавање	Крај школске године	Тим за стручно усавршавање

Креирање плана стручног усавршавања на нивоу школе – годишњи план стручног усавршавања у установи	Стручна већа, Педагошки колегијум, Тим за стручно усавршавање	Август-септембар	Израђен годишњи план стручног усавршавања на нивоу школе,	Извештаји о раду Педагошког колегијума, стручних већа, портфолио наставника	Почетак школске године	Тим за стручно усавршавање
Креирање плана стручног усавршавања ван установе (одабир акредитованих програма стручног усавршавања из области компетенција К1,К2,К3,К4)	Стручна већа, Педагошки колегијум, Тим за стручно усавршавање, Управа школе	Август-септембар	Израђен годишњи план стручног усавршавања ван установе	Извештаји о раду Педагошког колегијума, стручних већа, портфолио наставника	Почетак школске године	Тим за стручно усавршавање
Информисање запослених у вези са планираним стручним усавршавањем	Тим за стручно усавршавање, Управа школе	Током првог класификационог периода	Континуирано информисање запослених о могућностима за усавршавање кроз акредитоване обуке, а у складу са процењеним потребама	Извештај о раду Тима за стручно усавршавање, записници са седница релевантних тела школе	Крај првог и другог полугодишта	Тим за стручно усавршавање
Праћење остваривања планова свих облика стручног усавршавања	Тим за стручно усавршавање, стручна већа	На класификационим периодима	Реализоване планиране обуке и остварени прописани критеријуми сталног стручног усавршавања	Извештај и записници Тима за стручно усавршавање, потврде о интерном и екстерном усавршавању	Крај првог и другог полугодишта	Тим за стручно усавршавање
Вредновање примене наученог у раду и доприноса постигнућима ученика	ПП служба, Тим за стручно усавршавање, стручна већа, наставници	На крају школске године	Анализа и евалуација плана стручног усавршавања	Записници са седница стручних већа, ПИР, извештај Тима за стручно усавршавање, извештај о успеху ученика	Крај школске године	Тим за стручно усавршавање

Смернице за унапређивање стручног усавршавања наставника:

- Годишњи план стручног усавршавања треба да се у већој мери заснива на систематичној анализи потреба наставника на основу података добијених из сопственог вредновања рада и евалуација рада наставника од стране ученика.
- У педагошкој документацији наставника наводити у којој мери и на који начин се научено на семинару примењује.
- Педагошко-инструктивни рад стручне службе треба да прати примену наученог на обукама.
- Континуирано и систематично организовање обука и семинара за превенцију вршњачког насиља и других значајних тема у складу са препорукама Министарства просвете.
- Унапредити анализу података, ради прегледнијег и систематичног увида и планирања стручног усавршавања свих наставника по областима компетенција (формирање базе стручног усавршавања).
- Унаредити проценат реализованих огледних и угледних часова.
- Унапредити самоевалуације квалитета рада наставника у складу са дефинисаним стандардима.
- Процена приоритетних области за стручно усавршавање на нивоу школе.

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана):

План стручног усавршавања:

Наставници:

- Анкетирати ученике о квалитету реализоване наставе и часова на крају сваког полугодишта.
- Процените ниво својих дигиталних компетенција на инструменту ЗВКОВ-а и издвојите предлоге за унапређивање.
- Процените квалитет свог рада и компетенција на инструменту ЗУОВ-а и издвојите области за унапређивање.

3. ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ:

Унапређивање дигитализације и дигиталних компетенција

Циљеви:

- Унапређивање дигиталних компетенција и дигиталне писмености свих релевантних актера школског живота
- Унапређивање употребе дигиталних и ИКТ алата за реализацију образовно-васпитног процеса

Акциони план:

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	КРИТЕРИЈУМ УСПЕШНОСТИ	НАЧИНИ ПРАЋЕЊА	ВРЕМЕ ЕВАЛУАЦИЈЕ	ОДГОВОРНА ОСОБА ЗА ЕВАЛУАЦИЈУ
Стручно усавршавање у циљу интензивније примене метода и техника прилагођених раду у дигиталном наставном окружењу	Наставници, Стручна већа, Педагошки колегијум, Тим за стручно усавршавање, Управа школе	Током школске године	Наставници упознати са разноврсним методама и техникама примереним раду у дигиталном окружењу	Портфолио и планови стручног усавршавања наставника, Записници и извештаји стручних већа, Извештаји Тима за стручно усавршавање и других тимова, ПИР	На класификационим периодима	Тим за стручно усавршавање, ПП служба, Управа школе
Континуирано праћење ефикасности коришћених метода прилагођењих раду у дигиталном окружењу	Наставници, Стручна већа, Педагошки колегијум, Тим за стручно усавршавање, Управа школе	Током школске године	Већа заинтересованост за активности на часовима и већа постигнућа ученика (кроз евалуацију и анализу ефикасности спроведених метода)	Портфолио и планови стручног усавршавања наставника, Записници и извештаји стручних већа, Извештаји Тима за стручно усавршавање и других тимова, ПИР	На класификационим периодима	Тим за стручно усавршавање, ПП служба, Управа школе
Оспособљавање ученика за коришћење ИКТ технологија ради ефикаснијег праћења и учествовања у онлајн настави (платформе за учење)	Наставници, Стручна већа, Педагошки колегијум, Тим за стручно усавршавање, Управа школе	Током школске године	Ученици су оспособљени за праћење онлајн наставе	Планови и припрема за часа, Записници и извештаји стручних већа, ПИР	На класификационим периодима	Тим за стручно усавршавање, ПП служба, Управа школе
Интензивнија употреба ИКТ технологијау реализацији и праћењу процеса учења и оцењивању ученика	Наставници, Стручна већа, Педагошки колегијум, Тим за стручно усавршавање, Управа школе	Током школске године	Хибридна настава успешно се реализује и обухвата све актере образовног живота	Портфолио и планови стручног усавршавања наставника, Записници и извештаји стручних већа, Извештаји Тима за стручно усавршавање и других тимова, ПИР	На класификационим периодима	Тим за стручно усавршавање, ПП служба, Управа школе
Коришћење интернета и онлајн ресурса у проширивању знања ученика	Наставници, Стручна већа, Педагошки колегијум, Управа школе	Током школске године	Ученици заинтересовани за проширивање знања, остваривање школских	Планови и припреме за час, Записници и извештаји стручних већа, ПИР	На класификационим периодима	Тим за стручно усавршавање, ПП служба, Управа школе

			задатака и оспособљени за коришћење интернета у сврхе учења			
Коришћење платформи за размену информација на релацији наставничког колектива, наставника и ученика	Наставници, Стручна већа, Педагошки колегијум, Тим за стручно усавршавање, Управа школе	Током школске године	Употреба платформи за размену информација на свим нивоима и редовно ажурирање сајта школе	Извештаји Особа задужених за праћење употребе платформе и наставних средстава, ПИР, Записници и извештаји стручних већа,	На класификационим периодима	Тим за стручно усавршавање, ПП служба, Управа школе
Промоција примера добре праксе у употреби метода наставе, учења и оцењивања прилагођених хибридном/онлајн моделу наставе	Наставници, Стручна већа, Педагошки колегијум, Тим за стручно усавршавање, Управа школе	Током школске године	Размена искустава и примера добре праксе на седницама стручних већа	Записници и извештаји стручних већа, Извештаји Тима за стручно усавршавање и других тимова, ПИР	На класификационим периодима	Тим за стручно усавршавање, ПП служба, Управа школе
Испитивање квалитета реализације хибридне наставе (анкетирање ученика и наставника, ПИР)	Наставници, Стручна већа, Педагошки колегијум, Управа школе	На крају школске године	Ученици и наставници задовољни квалитетом реализације хибридног модела наставе	Извештаји Тима за стручно усавршавање, ПИР, Извештаји Особа задужених за праћење употребе платформе и наставних средстава	На класификационим периодима	Тим за стручно усавршавање, ПП служба, Управа школе

Смернице за унапређивање дигитализације и дигиталних компетенција:

Наставити са пружањем континуиране подршке наставницима и ученицима у раду унутар дигиталног медијума.

- Упућивати наставнике на процену својих дигиталних компетенција на сајту Завода.
- Унапредити дигиталну писменост и компетенције наставника, као и проценити потребу за подршком у раду у дигиталном наставном окружењу.
- Проширити компетенције наставника за коришћење образовне платформе.
- Организовати интерне и екстерне обуке наставника за употребу метода и техника примерених хибридном моделу наставе (на основу података добијених SELFIE истраживањем).
- Унапређење функционалног коришћења платформи за размену информација на релацији наставничког колектива, наставника и ученика.

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана):

Друге мере:

Наставници:

- Интензивније коришћење ИКТ у реализацији и праћењу процеса наставе и учења. Учесталије користити обезбеђена наставна средства (пројекторе, рачунарске учионице, платформу, итд.).

ОСТАЛЕ ОБЛАСТИ И СМЕРНИЦЕ

У наставку су наведене препоруке и смернице за рад на унапређивању и свих осталих области (пored горе наведене три приоритетне области), почев од области самовредновања квалитета рада. Поред препорука и смерница, наведене су и *сугестије* различитих школских тела/актера образовно-васпитног процеса на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана.

I област самовредновања квалитета рада установе - Програмирање, планирање и извештавање

Препоруке за даљи рад:

На основу педагошке документације и процене остварености потребно је:

- У педагошку документацију интегрисати самоевалуацију квалитета рада наставника (евидентирати евалуације квалитета реализације одржаних часова).
- У извештаје и планове Стручних већа интегрисати анализе ученичких евалуација рада наставника.
- Презентовати планове, програме и садржаје ваннаставних активности ради већег мотивисања ученика за похађање истих.
- Уврстити међупредметне компетенције и стандарде постигнућа ученика у планове, програме и припреме наставника, са нагласком на њиховој присутности у годишњем плану рада наставника.

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана):

Наставници:

- У извештају о раду наставника навести време када је анкета спроведена. Резултате представити у портфолију наставника (где се користе као један од података за планирање стручног усавршавања наставника)
- Анкетирати ученике о квалитету сопственог рада и наставе. Навести у Годишњем плану рада наставника термине када ће се анкета спровести - једном на крају сваког полугодишта.
- У припремама за час наставника попуњавати напомену са проценом реализације планираних активности за дати час (наставну јединицу). Тај податак се користи за самопроцену квалитета рада наставника.

Стручна већа:

- Евидентирати у полугодишњем и годишњем извештају о раду Стручног већа број наставника који су у свом Извештају о раду наставника навели да су анкетирали ученике о квалитету сопственог рада и наставе.

III област – Образовна постигнућа ученика

Препоруке за даљи рад:

На основу педагошке документације и процене степена остварености потребно је:

- Интензивније подстицање ученика за похађање допунске и додатне наставе кроз неговање индивидуализованог приступа.
- Мотивисање ученика за допунску, додатну наставу и секције кроз диверсификацију наставних метода које се користе за ове облике наставе.
- Израда препорука и мера за унапређивање образовних постигнућа на основу анализе успеха ученика на завршним и матурским испитима уз интегрисање и презентовање наведених мера на нивоу Стручних већа.

На основу квантитативне и квалитативне анализе школског успеха ученика за претходни развојни период, у циљу његовог унапређивања и повећања из појединачних наставних предмета препорука је да у будућем раду са ученицима:

- наставник примени одговарајуће дидактичко-методичко решење на часу
- приликом припремања наставе, наставник узме у обзир интересовања ученика
- учити ученике различитим техникама учења
- заједно са ученицима бирати наставна средства
- примењивати различите технике оцењивања
- вредновати знања ученика на сваком часу, сваки одговор
- свестраније укључити родитеље као партнере у образовању
- развијати радне навике код ученика и професионална интересовања.

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана):

Наставници:

- Израда електронске базе са питањима из наставних предмета за ванредне ученике.
- Промовисање постигнућа и презентовање радова ученика на секцијама и ваннаставним активностима.
- Информисање одељењског старешине о ученицима који похађају секцију.

Стручна већа:

- Презентовање и анализа резултата националних и међународних тестирања на седницама стручних већа. Презентовање и употреба савремених концепција образовања у настави.

Тимови и активи:

- Израда обрасца за одељењске старешине у сврхе систематичног прикупљања информација о професионалном кретању ученика након завршетка школовања. (Тим за КВиС)

Стручна служба:

- Презентовање и анализа резултата националних и међународних тестирања на седницама стручних већа, Наставничког већа, Педагошког колегијума, релевантних тимова и давање конкретних смерница.

IV област - Подршка ученицима**Препоруке за даљи рад:**

На основу педагошке документације и анализе резултата самовредновања квалитета рада школе потребно је:

- Подстицати систематичнију реализацију угледних/огледних часова.
- Додатно унапредити и ускладити активности појачаног васпитног рада са принципом ресторативне дисциплине и диверсификовати потенцијалне активности појачаног васпитног рада и друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.
- Унапредити одзив и мотивацију родитеља за учествовање у заједничким активностима наставника, родитеља и ученика које се организују у школи. Наставити са анкетирањем о могућностима и жељама родитеља да се укључе у активности школе.
- Унапредити компетенције наставника за реализовање свих облика подршке ученицима, укључујући и компетентно коришћење платформи које школа користи и доступних ИКТ технологија.
- Унапредити подршку ученицима са изузетним способностима и талентима (или интересовањима) за одређени наставни предмет, кроз систематичну примену ИОПЗ као и већи обухват учешћа на такмичењима из предмета свих стручних већа; унапредити праћење, награђивање и промовисање надарених ученика.
- Презентовати програме и садржаје ваннаставних активности који ће ученици током школске године моћи да похађају.

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана):

Наставници:

- Реализовати најмање један огледни/угледни час током школске године.
- Реализовати најмање по једну међусобну посету часовима колега у току сваког полугодишта. Попунити протокол за посматрање часа при посети и анализирати протоколе са колегама.
- Планирати посете са ученицима образовним и културним институцијама на основу потреба ученика и предвиђених наставних садржаја предмета.
- Презентовати похађане обуке и семинаре на седницама свог Стручног већа.

Руководиоци стручних већа

- Планирање и реализација угледних/огледних часова на нивоу сваког Стручног већа.
- Планирање и организовање интегративне наставе и тематских дана који су релевантни за наставне предмете у оквиру Вашег Стручног већа.

- Планирање међусобних посета часовима колега на нивоу сваког Стручног већа.

Тимови

- Унапредити компетенције наставника за примену ефикасних техника решавања конфликта (Тим за заштиту од дискриминације, заштите, злостављања и занемаривања-ЗДНЗЗ)
- Праћење и анализа реализације и ефеката појачаног васпитног рада (ПВР) и друштвено-корисног и хуманитарног рада (ДКиХР) ради унапређивања васпитне подршке ученицима (Тим за ЗДНЗЗ)
- Диверсификовати потенцијалне активности ПВР-а и ДКиХР-а. (Тим за ЗДНЗЗ)
- Организовање образовних садржаја (предавања, састанака, дебата) на тему значаја образовања. (Тим за васпитни рад и Тим за ИО)
- Евидентирати и испратити посете образовним институцијама на нивоу целе школе, на основу плана сваког стручног већа. (Тим за развој међупредметних компетенција и Особа задужена за организовање посета)

Стручна служба

- Израда формалне процедуре за подршку новопридошлим ученицима и наставницима.

V област - ЕТОС

Препоруке за даљи рад:

На основу педагошке документације и анализе резултата самовредновања квалитета рада школе потребно је:

- Наставити са систематичним планирањем, спровођењем и коришћењем других институција као ресурса за учење на нивоу сваког Стручног већа.
- Поред редовног обавештавања и извештавања о реализованим активностима, наставити са радом на повећавању квантитета и квалитета заједничких активности родитеља, ученика и наставника у оквиру школе.
- Планирати и реализовати стручне теме и предавања о емпатији, толеранцији и ненасилној комуникацији и за родитеље ученика.
- Унапредити компетенције наставника за примену ефикаснијих техника решавања конфликта који наставницима стоје на располагању.
- Унапредити подршку новопридошлим запосленима за рад у новој средини.
- У већој мери мотивисати и укључити родитеље у непосредни културни живот школе.

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана):

Руководиоци стручних већа:

- Планирање и организовање школских такмичења на нивоу сваког Стручног већа.

Тимови и активни:

- Процена потреба и могућности наставника за напредовање и стицање стручних звања. Утврдити који наставници имају услове за добијање којих стручних звања и предочити процедуру. Израда плана напредовања.
- Испитивање потреба наставника за подршком у спровођењу васпитног рада и организација релевантних обука на тему превенције сукоба и васпитног рада у школи, ради унапређивања репертоара и нивоа ефикасности стратегија решавања конфликта.
- Осмишљавање писаних сагласности за родитеље ученика о упознатости са својим законским обавезама и обавезама ученика. (Тим за ЗДНЗЗ)

Стручна служба:

- Проценити потребе и могућности наставника за напредовање и стицање стручних звања. Утврдити који наставници имају услове за која стручна звања и предочити процедуру. Израдити план напредовања.

VI област - Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима

Препоруке за даљи рад:

На основу педагошке документације и процене остварености активности и задатака из Акционог развојног плана школе потребно је:

- Подстаћи реализацију планираних пројеката и пројектне наставе на нивоу свих стручних већа.
- Унапредити механизме за укључивање ученика у непосредно давање предлога за побољшање квалитета рада школе.
- Систематски радити на планирању и реализацији заједничких активности наставника, ученика и родитеља унутар школе (кроз рад тимова).
- Интензивирати укључивање школе у разноврсне међународне и националне пројекте (ПИСА, ТИМСС, Еразмус +) итд.

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана):

Наставници:

- Реализовати један пројекат/пројектну наставу у оквиру свог наставног предмета за школску годину

Стручна већа:

- Евидентирати у плану рада сваког Стручног већа планиране пројекте и планирану пројектну наставу.
- Евидентирати у извештају о раду Стручног већа реализоване пројекте и пројектну наставу.

МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ПОСЕБНИХ ОБЛАСТИ ПРЕДВИЂЕНИХ РАЗВОЈНИМ ПЛАНОМ ШКОЛЕ

Смернице за унапређивање мера образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика на матурском и завршном испиту:

- Израда упоредних анализа на завршном и матурском испиту са резултатима оствареним претходних година.
- Израда предлога на нивоу стручних већа за унапређивање нивоа успешности ученика.
- Унапређивање планова и садржаја припремне наставе на основу остварених резултата на матурском и завршном испиту, са нагласком на квалитативним препорукама.
- Израда и спровођење провера знања и практичних вештина и остварености прописаних исхода и достигнутог нивоа стручних компетенција из предмета који се полажу на матурском испиту и њихово праћење (организовати тестове по областима и разредима који ће послужити као индикатор постигнућа).
- Прилагођавање планова и унапређивање садржаја припремне наставе на основу резултата на матурском/завршном испиту (циљеве усмерити на постизање напредног нивоа постигнућа ученика).

Смернице за унапређивање сарадње са послодавцима у сектору коме припадају образовни профили средње стручне школе:

- Унапређивање сарадње са постојећим и проширивање облика, квалитета и начина сарадње са социјалним партнерима
- Укључивање постојећих компанија у припрему ученика за реализацију практичних облика наставе (ПОН)
- Укључивање постојећих компанија у промотивне активности школе
- Потписивање уговора о сарадњи са новим компанијама и осталим актерима
- Укључивање постојећих и нових партнера у додатну едукацију ученика
- Сарадња са социјалним партнерима у различитим областима школског живота

Смернице за унапређење дуалног образовања у оквиру школе:

- Унапређивање сарадње између свих актера дуалног образовања (ученика, инструктора, наставника практичне наставе, директора и организатора практичне наставе и вежби)
- Освестити код ученика значај реализације учења кроз рад
- Успоставити интензивнију комуникацију између наставника практичне наставе и инструктора
- Учесталити састанке између ОПН и директора и задужених особа у компанијама

Смернице за унапређивање мера остваривање сарадње са школама и социјалним партнерима и унапређења дуалног образовања:

- Потребно је мотивисати ученике како би што редовније похађали практичну наставу у трговинским објектима
- Интензивирање сарадње између ученика, наставника и представника компанија у виду представљања, обука, тренинга, посета ученика компанијама, као и учешћу у пројектима од заједничког интереса и значаја
- Повећање обухвата ученика дуалним образовањем

Смернице за унапређивање образовања и васпитања за ученике којима је потребна додатна подршка:

- Систематичнији приступ и евиденција при упознавању ученика првог разреда са методама и техникама успешног учења кроз редовну наставу, радионице и ЧОС/ЧОЗ.
- Унапредити квалитативни део праћења и евалуације индивидуалних планова.
- У оквиру индивидуализације наставе, интензивирати индивидуализацију метода, садржаја и облика наставе (поред индивидуализације захтева).
- Диверсификовати употребу наставних метода, техника и облика наставе ради веће активности ученика на редовној настави, са нагласком на унапређивању прилагођавања наставе ученицима који раде по ИОП програму.
- Мотивисати ученике за похађање допунске наставе, кроз диверсификацију метода и техника које се користе и интензивирати саветодавни рад са родитељима.
- Постићи систематичније евидентирање ученика под индивидуализацијом кроз глобалне, оперативне планове и припреме за час.
- Унапредити систематичност евидентирања остварених прилагођавања припремне наставе за ученике по ИОП-у.
- Интензивније укључивање родитеља у рад и активности и Тима.
- Унапређење квалитета инклузивне праксе кроз интензивнију подршку од стране екстерних саветника у оквиру пројекта “Учимо сви заједно”.
- Систематичнији рад на идентификовању ученика са посебним способностима/интересовањима за одређене наставне предмете и индивидуализованом приступу у раду са наведеним ученицима.

Смернице за унапређивање рада са ученицима са изузетним, односно посебним способностима и талентованим ученицима:

- Идентификација надарених/талентованих ученика, односно ученика са посебним способностима
- Планирање и реализација активности везаних за индивидуализацију рада са ученицима са изузетним способностима и талентованим ученицима
- Пружање подршке талентованим ученицима у оквиру наставе, као и кроз ваннаставне активности

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана):

Наставници:

- Постигнућа ученика и резултате рада промовисати кроз награде и јавне похвале (седнице стручних тела школе, сајт школе), кроз истицање радова ученика на видљивим местима у школи.
- Индивидуализација наставе са талентованим ученицима (кроз израду ИОП-3 плана, кроз упућивање на секције и додатну наставу, кроз организовање школских такмичења и припрему ученика за такмичења ван школе)

Смернице за унапређивање мера за превенцију и заштиту од дискриминације насиља, злостављања и занемаривања:

- Подстицати родитеље да се систематичније и редовније укључују у васпитни рад школе.
- Организовати радионице о ненасилној комуникацији и превенцији конфликта за ученике школе, наставнике и родитеље.
- Подстаћи Ученички парламент за давање конкретних предлога за унапређивање реаговања и мера за одређене ситуације насиља и дискриминације, као и квалитета ваннаставних активности,
- Наставити са доследним организовањем обележавања значајних датума везано за толеранцију, заштиту од насиља и дискриминације током школске године.
- Наставити са континуираним организовањем предавања МУП-а за родитеље и ученике о малолетничкој деликвенцији и дигиталном насиљу.
- Интензивирати активности вршњачке медијације.
- Унапредити евиденцију, реализацију и праћење ПВР-а, ДКР-а и ситуација насиља кроз доследну примену Едусофт платформе.
- Подсећање чланова колектива на ревидиране индикаторе за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима за систем образовања.
- Унапредити разноврсност превентивних активности за заштиту од насиља и дискриминације.
- Ажурирати и унапредити показатеље ефективности предузетих превентивних и интервентних мера.
- Унапредити рад на неговању менталног здравља ученика кроз стручно усавршавање и директан рад на унапређивању менталног здравља ученика.
- Организовати обуке за наставнике за технике успешног превазилажења стреса и превенцију сагоревања на послу.

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана):

Стручна служба:

- Осмишљавање и израда обрасца писаних сагласности родитеља ученика првог разреда о упознатости са својим законским обавезама и обавезама ученика које се односе на редовно школовање и поштовање школских правила
- Израда флајера са обавезама и одговорностима ученика и родитеља. Дистрибуирање флајера одељењским старешинама које подсећају родитеље и ученике на њихове обавезе и одговорности и последице кршења школских правила

Смернице за унапређивање мера за превенцију дискриминације:

- Наставити рад на освешћивању наставника, ученика и родитеља шта све спада под дискриминацију и облике дискриминаторног понашања.
- Наставити рад на подизању свести о разлици између облика и врста дискриминације и насиља код свих актера образовног процеса у циљу ефикаснијег регистровања, евидентирања, реаговања, праћења и евалуације случајева дискриминације и понашања које вређа углед, част или достојанство личности.
- Примена Едусофт платформе у раду унутрашње заштитне мреже.

Смернице за унапређивање мера за превенцију других облика ризичног понашања:

- Наставити рад на подизању свести родитеља о значају образовања и редовног присуствовања ученика на настави, кроз радионице, предавања, трибине за родитеље.
- Подстицати родитеље ученика за веће укључивање у васпитни рад школе у ситуацијама васпитно-дисциплинских проблема.
- Унапредити праћење укључивања ученика у ваннаставне активности.
- Организовати радионице о ненасилној комуникацији и решавању проблема за ученике.
- Планирати и реализовати обуке за ефикасније решавање конфликтних ситуација.
- Укључити ученике у вршњачку медијацију.

Смернице за унапређивање мера за превенцију осипања ученика:

- Стварање система подршке ученицима и родитељима у циљу јачања мотивације за задржавање у систему образовања.
- Систематичније операционализовање индикатора ризика од раног напуштања школовања.
- Интензивније коришћење иновативних метода наставе који негују и захтевају вршњачку подршку.
- У раду са родитељима ученика из депривираних средина у већој мери освешћивати значај образовања.
- Рад на унапређивању имиџа школе, кроз интерну промоцију (унапређењем квалитета образовања) и екстерну промоцију (кроз отварање школе ка широј друштвеној заједници).
- Израда стратегије и плана привлачења ученика и превенције њиховог осипања.
- Промовисање примера добре праксе кроз истицање успеха ученика и наставника у широј друштвеној заједници, кроз различите медије и интерно и екстерно (фејсбук, инстаграм, тикток, јутјуб, сајт школе).
- Оснивање школских новина које ученици уређују, чиме би се сами ученици бавили промоцијом школе.
- Уређење ентеријера школе у складу са принципима позитивне психологије (потенцирати позитивне кључне поруке и слике на паноима и огласним таблама).
- Шире презентовање радова ученика (литерарних и ликовних) у просторијама школе и средствима екстерног промовисања.

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана):

Наставници:

- Организовање додатне и допунске наставе и подршке ученицима под ризиком од раног напуштања (укључујући и подршку преко предвиђене платформе)

Задужене особе:

- Оснивање школских новина које уређују ученици чиме би се сами ученици бавили промоцијом школе (особа задужена за ваннаставне активности)
- Промовисање примера добре праксе кроз истицање успеха ученика и наставника у широј друштвеној заједници, кроз различите медије интерно и екстерно (фејсбук, инстаграм, тикток, јутјуб, сајт школе)

Смернице за унапређивање увођења иновативних метода наставе и достизања циљева образовања и васпитања које превазилазе садржај појединих наставних предмета:

- Организовати интерне и екстерне обуке наставника за употребу иновативних метода и техника наставе (на основу података добијених SELFIE истраживањем) .
- У педагошко-инструктивни рад уврстити праћење примене новонаучених метода и техника наставе.
- Организовати тематске наставне дане и интегративну наставу на нивоу свих стручних већа.
- Подстаћи наставнике да користе електронски портфолио ученика, ради коришћења његових предности и систематичнијег и свеобухватнијег праћења рада ученика.
- У оквиру свих наставних предмета подстицати ученике да критички и функционално користе интернет и његове ресурсе.
- Педагошко-инструктивни рад у већој мери реализовати на часовима провере знања ученика, ради праћења остваривања исхода и стандарда постигнућа.
- Подстаћи наставнике да научено на семинарима/вебинарима презентују на својим стручним већима.
- Подстицати код наставника интензивнију употребу Протокола за посматрање часа при међусобним посетама часовима и реализовању огледних/угледних часова, као и анализу и дискусију о резултатима.
- У плановима наставника експлицитирати да је планирање рада и стручног усавршавања засновано на анализи сопственог вредновања рада и ученичког вредновања рада наставника.
- Унапређење функционалног коришћења платформи за размену информација на релацији наставничког колектива, наставника и ученика.
- Израда униформних образаца за процену квалитета рада наставника (за самопроцену наставника и процену ученика, на основу стандарда квалитета рада).

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана):

Наставници:

- Интензивније коришћење ИКТ у реализацији и праћењу процеса наставе и учења. Учесталије користити обезбеђена наставна средства (пројекторе, рачунарске учионице, платформу, итд.)

Смернице за унапређивање плана припреме за испите којима се завршава средње образовање:

- Унапређење плана припреме матурских и завршних испита који садржи све активности усмерене на припрему, организацију и реализацију матурских и завршних испита за све образовне профиле
- За Комерцијалисте и Трговце руководити се припремљеним приручником о полагању завршних и матурских испита којим се детаљно описује начин припреме, организација и реализација самог испита, начин оцењивања, као и само евидентирање успеха и извештавање
- Пратити оствареност компетенција прописаних стандардом квалификације за одређено занимање кроз припрему, праћење и спровођење испита којима се завршава средња стручна школа (тј. стручна матура)

Смернице за унапређивање мера за напредовање и стицање звања наставника, директора и стручних сарадника:

- Наставити са презентовањем услова стицања звања на стручним већима и Наставничком већу
- Радити на јачању мотивације наставника за постизање виших звања, ради подизања квалитета школе и наставног кадра, као и промоције школе
- План напредовања у стручном звању наставника и стручних сарадника у већој мери заснивати на анализи и евалуацији потреба за усавршавањем у функцији стицања виших звања
- Израдити формалну листу наставника који испуњавају услове за стицање виших звања.
- Формирати интерну аналитичку базу стручног усавршавања у функцији унапређивања квалитета образовања и васпитања
- Педагошко-инструктивним радом остварити увид у портфолије наставника, евидентирати присуство потребних елемената и садржаја портфолија у функцији фацилитирања и појашњавања процедура стицања звања наставницима који имају услове за њихово стицање

Смернице за унапређивање укључености родитеља у рад школе:

- Наставити са систематским спровођењем анкета које се односе на задовољство родитеља квалитетом сарадње, као и заједничким активностима у школи.
- Поспешити обухват и репрезентативност узорака родитеља који врше евалуацију рада школе.
- Повећати укљученост родитеља у рад школе кроз учесталије ангажовање у релевантним школским телима и тимовима, као и кроз заједничке активности.
- Боље информисати родитеље о потреби и начинима за укључивање у васпитни рад школе и скренути им пажњу на формалне, васпитне и развојне последице које изостајање сарадње носи са собом.

Смернице за унапређивање васпитног рада, појачаног васпитног рада са ученицима и рада са новопридошлим ученицима и наставницима:

- Усвајање позитивних вредности (културе, естетике, целоживотног учења, хуманости итд) код ученика школе, међусобног уважавања, поштовања и развијања добрих међуљудских односа кроз ненасилну комуникацију и поштовање моралних начела и норми друштва
- Афирмисање реализованих позитивних вредности кроз активности и постугнућа ученика
- Развијање вршњачке подршке и солидарности
- Промовисање поштовања правила понашања и кућног реда школе и упознавање са последицама кршења истих
- Идентификација, подршка и праћење ученика којима је потенцијално потребан појачан васпитни рад уз конструктивну сарадњу са родитељима
- Појачан васпитни рад са ученицима ради редуковања и санкционисања негативних и неприхватљивих облика понашања и реаговања код ученика
- Унапређивање процедура и критеријума изрицања мера и активности појачаног васпитног рада (ПВР-а) уз додатни саветодавно-инструктивни рад са одељењским старешинама
- Унапређивање садржаја и ефеката активности ПВР-а уз квалитетније саображавање потребама ученика и аспектима ситуације
- Унапређивање формалне процедуре за рад са новопридошлим ученицима и наставницима

Смернице за унапређивање мера остваривање сарадње са школама и социјалним партнерима:

- Поред свих реализованих активности сарадње са друштвеном средином, потребно је и надаље подстицати све врсте организованих посета ученика и наставника културним институцијама – позоришта, биоскопи итд.
- Проширити обухват и обим сарадње и наставити са развојем квалитетних дугорочних партнерских савеза.

Сугестије релевантних учесника образовног процеса (на основу процене остварености прошлогодишњег Акционог развојног плана):

Наставници:

- Сарадња са институцијама и организацијама из области културе, науке и уметности ради неговања и развијања укључености ученика у културни живот локалне средине.

Тимови и активи:

- Сарадња са организацијама из области невладиног сектора у сврхе развијања социјалног активизма и социјалних вештина ученика (Тимови за КВиС, ЗДНЗЗ и васпитни рад)

Мерила за праћење остваривања Развојног плана

Основна претпоставка у остваривању Развојног плана јесте укључивање свих актера који су носиоци задатака и активности, садржаја и обавеза који произилазе из њега.

На почетку школске године сви актери школе биће упознати са задацима, активностима и роковима из Развојног плана које треба испунити: стручна већа, тимови, Савет родитеља, Ученички парламент и сви предметни наставници.

Реализација Развојног плана пратиће се на основу дефинисаних критеријума и мерила остварености. Анализу ће сачињавати анкете и извештаји по областима самовредновања и укупне анализе:

- анкетирања свих учесника школског живота: наставника, ученика, родитеља, локалне заједнице
- самоевалуације и евалуације реализације активности свих тимова, планова и програма свих учесника образовно-васпитног процеса
- извештаја Актива за развојно планирање.

Актив за развојно планирање континуирано ће пратити постављене циљеве и задатке из Развојног плана током целокупног периода за који је предвиђен, од школске 2023/2024. до школске 2028/2029. године. По истеку Развојног плана, свим телима школе поднеће се извештај о остварености.

Евалуацију приоритетних области реализоваће Актив за развојно планирање и Тим за самовредновање, као и други тимови школе, према потребама. Тим за самовредновање одредиће кључне области које ће анализирати у току одређене школске године у складу са планираном динамиком, а резултати анализе биће показатељ успеха за одређену кључну област квалитета.

Област квалитета	Развојни циљеви	Активност и	Инструменти евалуације
Програмирање , планирање и извештавање	Усаглашавање програма, планова и извештаја свих стручних актива, тимова и задужених особа у циљу боље имплементације Школског програма и Годишњег плана	Праћење остваривања задатака и активности из акционих планова	Извештаји, записници, упитници, евиденција, документација и др. Анкете, чек листе Употреба рефлексивних техника у раду наставника
		Упознавање учесника школског живота са задацима и активностима из акционих планова, као и са мерама за њихово праћење и остваривање	
		Континуирано самовредновање рада наставника и потраживање повратне информације о свом раду од ученика	
Настава и учење	Неговање вештина метакогнитивног учења код ученика	Подстицање и учење ученика да повежу градиво са претходно наученим, као и теоријска знања са практичним вештинама (метакогнитивно учење)	Писане припреме за час, евиденција о педагошко-инструктивном раду, извештаји и др. Чек-листа

		Подстицање ученика да проналазе различите начине за решавање проблема	Формативно и сумативно оцењивање (педагошка евиденција наставника, есДневник, платформа) Извештаји о успеху ученика Интервју Анкета Сертификати Портфолио наставника Извештаји тимова
	Примењивање разноврсних наставних средстава и иновативних метода наставе	Примењивање различитих наставних техника и метода рада, диференциран рад на часу, реализовање интергративне и пројектне наставе, примена ИКТ алата у настави	
	Веће учешће ученика у процесу планирања наставе и избора наставних материјала	Постављање јасних критеријума вредновања од стране наставника	
		Подучавање ученика како да ефикасно постављају себи циљеве учења, као и да критички процењују свој напредак и напредак других	
	Унапређивање индивидуализације наставе	Интерно усавршавање наставника	
		Екстерно усавршавање наставника	
		Саморефлексија рада наставника (израда личног плана усавршавања и извештаја о личном усавршавању)	
Образовна постигнућа	Планирање и реализација наставе – допунске и додатне наставе и секција	Промовисање постигнућа ученика	Педагошка евиденција, есДневник и др.
		Прилагођавање наставе различитим могућностима ученика (индивидуализација наставе)	

ученика	у складу са образовним стандардима	Интензивније укључивање ученика у ваннаставне активности - допунску и додатну наставу и секције	
		Унапређење образовних постигнућа на основу вредновања рада ученика, а у складу са стандардима образовања	
		Усаглашавање критеријума за формативно и сумативно оцењивање ученика на нивоу стручних већа у оквиру истог и/или сродних предмета	
		Анализа успеха ученика завршних и матурских испита	
Употреба резултата праћења образовних постигнућа за даљи развој ученика, као и за припрему ученика за полагање завршног испита	Подизање образовних постигнућа на виши ниво		
Подршка ученицима	Унапређивање пружања додатне подршке за све ученике у учењу и васпитном деловању уз сарадњу са породицом	Индивидуализација наставе кроз примену разноврсних техника и метода наставе и учења, као и наставних средстава	Педагошка евиденција Чек-листа

		Употреба мера ресторативне дисциплине за пружање васпитне подршке ученицима	Анкета Извештаји о постигнутим резултатима, Извештај Тима за пружање додатне подршке
		Интензивније укључивање породице у циљу пружања додатне подршке ученицима	
	Унапређивање пружања подршке ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима	Предузимање мера за редовно похађање наставе ученика из осетљивих група	
		Организовање компензаторних активности за подршку ученицима из осетљивих група	
		Идентификовање ученика са изузетним способностима и пружање додатне подршку за њихово напредовање	
		Примењивање индивидуализованог приступа настави за ученике из осетљивих група као и за ученике са изузетним способностима	
Етос	Рад на угледу школе и развијању добре климе и промовисање резултата наставника и ученика	Организовање приредби, изложби, радионица, предавања, трибина, спортских сусрета, посета позоришту и другим установама у којима учествују и наставници и родитељи и ученици	Записници Чек-листе Анкете Упитници Извештаји тимова
		Редовно извештавање о учешћу чланова колектива и ученика у активностима значајним за одвијање школског живота (на сајту школе, огласне табле итд)	
	Осмишљавање часова одељењске заједнице са темама које су у вези са стварањем позитивне и здраве атмосфере и међуљудских односа		
	Стручне теме, предавања за ученике и родитеље на теме: толеранција, емпатија, ненасилна комуникација, решавање конфликта ненасилним путем и сл.		
	Коришћење институција ван школе као образовног ресурса ради унапређења образовних решења и развијања иновативних пракси	Акција спровођења мера превенције и санкција против дискриминаторних облика понашања у школи	
		Прихватање новопридошлих ученика и наставника и пружање подршке за њихово прилагођавање новој школској средини	

		Укључивање родитеља у школске манифестације, хуманитарне акције и културни живот	
Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима	Развијање пројектне наставе и пројеката унутар школе и интензивније укључивање школе у националне и међународне пројекте Учесталије међусобно посећивање часова колега	Праћење новина у примени инструмената за дигиталну зрелост школе	Упитници, извештаји, записници, пројекти и др. Селфи инструмент Презентовање стечених знања на стручним већима, имплементација знања у сопствени план рада (извештаји стручних већа и портфолио наставника, извештај о интерном усавршавању-бодовању) Извештаји о посети и пружање повратних информација Извештаји о одржаним часовима Извештаји о спроведеним пројектима
		Стручно усавршавање наставника и стручних сарадника	
		Саветодавни педагошко-инструктивни рад	
		Реализовање пројектне наставе	
		Учествовање у пројектима у циљу унапређивања квалитета наставе	